

WYROK

W I M I E N I U R Z E C Z Y P O S P O L I T E J P O L S K I E J

Dnia 16 listopada 2012 r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze V Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Małgorzata Dowhanycz -Turoń
Protokolant:	st. sekr. sądowy Marzenna Ornaf

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2012 r. w Jeleniej Górze

na rozprawie

sprawy z powództwa **H. F.**

przeciwko **Zakładowi Usługowo Handlowemu (...) spółka jawna M. M.w J.**

o zapłatę

I. powództwo oddala w całości,

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 617,00 zł (sześćset siedemnaście złotych) tytułem kosztów postępowania, w tym kwotę 600,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt V GC 540/11

UZASADNIENIE

Powód **H. F.** prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Usługi (...) w dniu 02 grudnia 2011 roku wystąpił z pozwem przeciwko pozwanemu **Zakład Usługowo – Handlowy (...) Spółka Jawna M. M. z siedzibą w J.** o zapłatę kwoty 2.433,28 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 608,32 zł od dnia 20 grudnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 608,32 zł od dnia 22 listopada 2010 r. do dnia zapłaty,
- 608,32 zł od dnia 30 grudnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 608,32 zł od dnia 13 stycznia 2011 r. do dnia zapłaty,

oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazał, iż w ramach prowadzonej działalności gospodarczej otrzymał od spedytora (...) Spółka Akcyjna w K. zlecenie przewozu towarów. Odbiorcą wykonanych przewozów była pozwana spółka. Wszystkie transporty do pozwanej spółki zostały wykonane w sposób prawidłowy, a towary zostały przezeń odebrane. Pomimo

to, spedytor nie zapłacił powodowi wynagrodzenia za wykonane usługi. Natomiast postanowieniem z dnia 03 grudnia 2010 roku Sąd Rejonowy Katowice Wschód w Katowicach Wydział X Gospodarczy ogłosił upadłość obejmującą likwidację majątku dłużnika (...) Spółka Akcyjna. W związku z upadłością spedytora powód na podstawie art. 51 Prawa przewozowego, w dniu 17 listopada 2011 roku wezwał pozwanego jako odbiorcę przesyłki do zapłaty wynagrodzenia za przewóz, wynikającego z wystawionych faktur VAT, wraz z odsetkami w wysokości ustawowej, liczonymi od dnia wymagalności faktur do dnia zapłaty. Dodatkowo w uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w niniejszej sprawie rozpoczęcie biegu rocznego terminu przedawnienia należy liczyć od dnia wymagalności wystawionych przez niego faktur. Ponadto powód stwierdził, iż w oparciu o treść art. 77 ust. 4 Prawa przewozowego bieg tego terminu uległ zawieszeniu na okres 13 dni (na okres od dnia wezwania do zapłaty do dnia otrzymania odpowiedzi na wezwanie), a zatem w dniu złożenia pozwu żadna z wierzytelności przez niego dochodzonych nie była przedawniona.

Pozwany w **odpowiedzi na pozew** (k.50) wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany podniósł zarzut niewłaściwości trybu postępowania, wobec braku możliwości zastosowania w niniejszej sprawie przepisów o postępowaniu uproszczonym, albowiem roszczenie powoda względem pozwanego nie wynika z umowy, ponieważ strony nie zawierały w przedmiotowym zakresie żadnego kontraktu. W związku z tym pozwany wniósł o przekazanie sprawy do rozpoznania w trybie postępowania zwykłego.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany stwierdził, że z żadnego z załączonych do pozwu dokumentów nie wynika, aby to powód był rzeczywiście wykonawcą przewozów. Zdaniem pozwanej spółki z treści pism powoda wynika jedynie, iż (...) Sp. z o.o. była nadawcą przesyłek odbieranych przez pozwanego, a wykonującym usługę była (...) S.A. w K.. Dodatkowo strona pozwana stwierdziła, iż w niniejszej sprawie nie ma zastosowania art. 51 ust. 1 Prawa przewozowego, ponieważ na przesyłce nie ciążyła należność, do zapłaty których zobowiązany byłby odbiorca. Uzasadniając swoje stanowisko w tejże kwestii pozwany podał, że nadawca przesyłek, (...) Sp. z o.o. zapłacił za ich wykonanie przedsiębiorcy – (...) S.A. w K., który wykonał przewozy. Zatem według pozwanego zastosowanie w niniejszej sprawie art. 51 ust. 1 Prawa przewozowego prowadziłoby do dwukrotnej zapłaty przewoźnego za przewóz tych samych przesyłek oraz w konsekwencji do całkowitego braku pewności obrotu gospodarczego po stronie odbiorcy.

Pozwana spółka wskazała, że roszczenie powoda jest przedawnione z mocy art. 77 ust.3 pkt 4 Prawa przewozowego. Pozwany nie zgodził się ze stanowiskiem powoda, który wskazał, iż początek biegu przedawnienia jego roszczeń należy liczyć od dnia, w którym wymagalne stały się wystawione przez niego faktury na rzecz jego partnera kontraktowego – (...) S.A. w K.. Zdaniem pozwanego początek biegu przedawnienia w analizowanym przypadku jest ściśle związany z dniem dostarczenia przesyłki odbiorcy (pozwana spółka). Strona pozwana podniosła, że jej rzekome zobowiązanie wobec powoda powstać mogło w myśl art. 51 ust. 1 Prawa przewozowego, z chwilą odebrania przesyłki i listu przewozowego. Zważywszy, iż roszczenie to, wynikające z przepisów ustawy ma charakter zobowiązania bezterminowego, dla oceny momentu jego wymagalności zastosować trzeba art.120 § 1 k.c. Biorąc więc za podstawę odpowiedzialności pozwanej moment odebrania przesyłki, należy przyjąć, że powód już w tym momencie mógł zażądać od pozwanej spełnienia jej zobowiązania. Reasumując pozwany podał, iż od dnia odebrania przesyłki liczyć należy bieg terminu przedawnienia roszczeń objętych niniejszym pozvem.

Pozwany zaznaczył również, że nie można do niego stosować terminów płatności faktur i wymagalności zobowiązań, jakie powód i (...) S.A. w K. ustaliły między sobą zawierając umowy przewozowe. Pozwanego bowiem nie mogą negatywnie obciążać na obecnym etapie postępowania następstwa ustaleń powoda z innym podmiotem.

W kolejnych pismach procesowych pełnomocnicy stron podtrzymali swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Obie strony są przedsiębiorcami.

(okolicość bezsporna)

Powód za pośrednictwem swoich kierowców A. K., S. N. i W. H. wykonywał przewozy na zlecenie spedytora (...) S.A. w K..

(umowy o pracę k. 106 – 108, zlecenia transportowe k. 102 – 105, zeznania świadków P. G., A. K., S. N. i W. H. k. 158-159, zeznania świadka K. S. k. 233-234)

Nadawcą przesyłek był (...) Sp. z o.o., który zapłacił zobowiązanie z tytułu otrzymanych faktur od (...) S.A. w K., zaś odbiorcą towaru był pozwany.

(faktury VAT nr: (...), k. 62 – 65; (...), k. 66 – 73; (...), k. 74 – 78; (...), k. 79 – 83; potwierdzenia przelewu k. 84 – 86)

Pozwany pokwitował odbiór towarów odpowiednio w dniach: 11 października 2010 roku, 16 września 2010 r., 29 października 2010 roku, 05 listopada 2010 roku.

(listy przewozowe nr: (...), (...), (...) wraz z dowodem dostawy (...), k. 13-14, k. 17-18, k. 20 -21, k. 31-32)

W dniu 17 listopada 2011 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty zobowiązań z faktur VAT nr: (...) w łącznej kwocie 2.433,28 zł.

(wezwanie do zapłaty z dnia 17.11.2011 r., k. 33-34)

Pozwany otrzymał to wezwanie w dniu 22 listopada 2011 roku.

(dowód odbioru k. 36)

Pozwany w odpowiedzi na wezwanie do zapłaty wskazał, że załączone do niego dokumenty nie stanowią wystarczającej podstawy do uznania jego odpowiedzialności na podstawie art. 51 Prawa przewozowego. Podał również, iż należności ciężące na przesyłce zostały uregulowane przez (...) Sp. z o.o. w W. na konto (...) S.A. w K.. Pozwana spółka podniosła także zarzut przedawnienia roszczeń powoda na podstawie art. 77 Prawa przewozowego.

(odpowiedź pozwanego z dnia 25.11.2011 r., k. 35)

Dnia 03 grudnia 2010 roku Sąd Rejonowy Katowice Wschód w Katowicach X Wydział Gospodarczy ogłosił upadłość obejmującą likwidację majątku dłużnika (...) S.A. w K..

(okoliczność bezsporna)

Powód dokonał zgłoszenia wierzytelności do masy upadłości.

(zgłoszenie wierzytelności k. 112-113)

Sąd zważył, co następuje:

Na wstępie wymaga wyjaśnienia, iż wbrew zarzutowi stawianemu przez pozwanego w odpowiedzi na pozew niniejsza sprawa nie była rozpoznawana przez Sąd w postępowaniu uproszczonym. Okoliczność, iż powód złożył pozew na urzędowym formularzu obowiązującym w postępowaniu uproszczonym nie obligowała Sądu do zastosowania tego trybu postępowania skoro nie zostały spełnione warunki z art. 505 k.p.c. Podkreślić należy, iż sprawa już na etapie dekretacji pozwu została przez Przewodniczącego Wydziału skierowana do rozpoznania w postępowaniu zwykłym (z pominięciem przepisów o postępowaniu uproszczonym).

Sąd podzielił pogląd wyrażony przez powoda, iż wobec braku uiszczenia należności za przewóz przez spedytora powodowi jako przewoźnikowi przysługiwało prawo domagania się tej zapłaty od pozwanego jako odbiorcy przesyłki. Twierdzenie to znajdowało oparcie w treści art. 51 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 r., Nr 50, poz. 601 z zm.), który stanowi, iż przez przyjęcie przesyłki i listu przewozowego

odbiorca zobowiązuje się do zapłaty należności ciężących na przesyłce. Jedną z tych należności jest oczywiście przewoźne jako wynagrodzenie przewoźnika. Za słusznością tego stanowiska przemawiały także powołane przez powoda wyroki Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2009 roku (IV CSK 492/08), z dnia 28 lutego 2006 roku (IIICSK 149/05), z dnia 17 lutego 2006 roku (V CSK 129/05) i z dnia 10 lutego 2006 roku (III CSK 104/05) wskazujące, iż zobowiązanie odbiorcy przesyłki do zapłaty należności przewozowych wobec przewoźnika istnieje nawet wtedy, gdyby ze stosunku umownego zawartego pomiędzy nadawcą a odbiorcą przesyłki wynikało że przewoźne ma obciążać tylko nadawcę. Art. 51 Prawa przewozowego ma charakter bezwzględnie obowiązujący, strony nie mogą w sposób sprzeczny z jego treścią ukształtować umowy przewozu, stąd też odbiorca odpowiada samodzielnie wobec przewoźnika za zapłatę przewoźnego, a obowiązek ten istnieje nawet wtedy, gdy ze stosunku prawnego wynikało, że należność ta będzie obciążać nadawcę. Sąd uznał również za udowodnione, iż przewozu towarów objętych listami przewozowymi numer (...), (...), (...) wraz z dowodem dostawy (...) dokonywał powód. Okoliczności te potwierdzała treść zapisów powołanych listów przewozowych oraz zeznania świadków. Powód w tym zakresie działał na zlecenie firmy (...) S.A. w K. (zlecenia transportowe). Fizycznie przewozu towarów dokonywali kierowcy powoda w osobach A. K., S. N. i W. H. środkami transportu stanowiącymi własność powoda.

Analizy wymagała kwestia przedawnienia roszczenia powoda wobec takowego zarzutu podniesionego przez pozwanego w treści odpowiedzi na pozew. Niewątpliwym było, iż zgłoszone przez powoda roszczenie z tytułu umowy przewozu przedawnia się z upływem roku (art. 77 Prawa przewozowego). Sporny okazał się natomiast między stronami termin, od którego należy liczyć początek biegu terminu przedawnienia. Powód stał na stanowisku, iż termin ten rozpoczął bieg z dniem wymagalności roszczenia o zapłatę wynagrodzenia za przewóz na podstawie wystawionych przez powoda faktur. Sąd nie podzielił tego poglądu. Faktury dołączone do pozwu zostały wystawione przez powoda firmie (...) S.A. w K.. Z firmą tą powód zawarł umowy na wykonanie przewozu, stąd też przyjęty przez strony sposób i termin rozliczeń nie może być wiążący dla pozwanego, który nie był stroną tych umów. Pozwany był wyłącznie odbiorcą dostarczonego towaru, stąd też z mocy art. 51 prawa przewozowego z chwilą przyjęcia towaru i listu przewozowego stał się zobowiązany do zapłaty należności ciężących na przesyłce. Stosunek zobowiązaniowy pomiędzy pozwanym jako odbiorcą przesyłki a powodem jako przewoźnikiem nawiązał się zatem dopiero z momentem odbioru przesyłki i listu przewozowego. Wówczas po stronie pozwanego powstał obowiązek zapłaty należności ciężących na przesyłce, a zatem wynikającego z umowy przewozu wynagrodzenia za przewóz. Bez znaczenia pozostaje fakt, czy w liście przewozowym był lub nie zapis, że do uiszczenia należności przewozowych zobowiązany jest odbiorca i czy przewoźnik takie zobowiązanie zgłosił w stosunku do niego w momencie wydania przesyłki. Przepis art. 51 Prawa przewozowego ma charakter bezwzględnie obowiązujący i nakłada na odbiorcę przesyłki ustawowy obowiązek zapłaty należności ciężących na przesyłce. W ocenie Sądu zatem termin wyznaczony przez powoda w treści faktur, których adresatem była firma (...) S.A. nie był wiążący dla pozwanego.

Rozważenia zatem wymagało, kiedy rozpoczął bieg termin przedawnienia roszczenia skierowanego przez powoda jako przewoźnika przeciwko pozwanemu jako odbiorcy towaru. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2009 roku (I CSK 162/09) dla roszczeń przewoźnika o przewoźne w przewozie lądowym towarów roszczenie staje się wymagalne z chwilą dostarczenia przesyłki do odbiorcy. Sąd Rejonowy podzielił ten pogląd. Skoro zatem przesyłki zostały dostarczone pozwanemu odpowiednio w dniach: 11 października 2010 roku, 16 września 2010 roku, 29 października 2010 roku i 05 listopada 2010 roku, to wówczas roszczenia powoda wobec pozwanego stały się wymagalne i rozpoczął bieg roczny termin przedawnienia. (art. 120 k.c. i art. 77 Prawa przewozowego).

Roszczenia powoda uległy zatem przedawnieniu odpowiednio 12 października 2011 roku, 17 września 2011 roku, 30 października 2011 roku i 06 listopada 2011 roku. Powód wystąpił z pozwem w dniu 02 grudnia 2011 roku, a zatem już po upływie terminu przedawnienia.

Należy także wskazać, iż w rozpoznawanej sprawie nie miał zastosowania art. 77 ust. 4 Prawa przewozowego mówiący o zawieszeniu biegu przedawnienia na okres od dnia wezwania do zapłaty do dnia udzielenia na nie odpowiedzi, bowiem wezwanie do zapłaty pozwany otrzymał w dniu 22 listopada 2011 roku, a zatem już po upływie terminu przedawnienia (art. 75 ust. 2 Prawa przewozowego).

Dodatkowo wskazać należy, iż nawet przyjęcie iż wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. (art.120 k.c.).

Powód mógł zatem wezwać pozwanego do zapłaty przewoźnego już w dniu dostarczenia przesyłek i błędne jest stanowisko powoda iż wówczas nie ciążyły na przesyłkach żadne należności. Skoro tak było to dlaczego powód domagał się zapłaty wynagrodzenia za przewóz od firmy (...) S.A. Nawet jednak gdyby takie wezwanie nastąpiło zgodnie z treścią art. 120 k.c. to i tak do dnia 02 grudnia 2011 roku (dzień wytoczenia powództwa) roszczenie powoda uległoby przedawnieniu.

Sąd oddalił wniosek dowodowy zawarty w piśmie pełnomocnika pozwanego z dnia 26 stycznia 2012 roku (k.88) jako spóźniony na podstawie art. 479¹⁴ § 2 k.p.c.

Mając na uwadze poczynione rozważania i ustalenia Sąd oddalił w całości powództwo wytoczone przez powoda z uwagi na upływ terminu przedawnienia.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania oparte zostało na przepisie art. 98 §1 i § 3 k.p.c. Zgodnie z § 1 wskazanego artykułu strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Natomiast § 3 art. 98 k.p.c. stanowi, iż do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony.

Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego (600,00 zł), opłata skarbową od pełnomocnictwa (17,00 zł). Przyjęta wysokość wynagrodzenia pełnomocnika procesowego jest zgodna z § 6 pkt 3 w związku z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1348 ze zm.).